

REFERATSAKER TIL FJELLSTYREMØTE 31. oktober 2016

U = Utg. brev
I = Inng. brev
K = Kopi
A = Annet

Forkortelser:

ØSF= Øystre Slidre fjellstyre
NFS= Norges Fjellstyresamband / DN= Direktoratet for naturforvaltning
KLP=Kommunal Landpensjonskasse
Langsua NPS= Langsua Nasjonalparkstyre

	DATO	AVSENDER	MOTTAKER	ARK.NR.	INNHOLD
I	18.aug	Valdres Energiverk AS	ØSF	354.2	Trase for legging av kabel til Valdresflya
U	31.aug	ØSF	Rolf Hauge/Arne Robøle	335.1	Sak 21/2016 oversendt Landbruksdir. som klagesak
A	01.sep	ØS kommune		433.2	Rapport fra stølsveka 2016
U	01.sep	ØSF	Landbruksdirektoratet	335.1	Oversendelse av klagesak.
U	06.sep	ØSF	Ove Andersen	f.621	Orientering om støl på Vassklepp.
U	08.sep	ØSF	Statskog SF	354.2	Fjellstyrets uttalelse vedr. utbygging av høyspentkabel til servicebygg på Valdresflya.
U	09.sep	ØSF	Asmund Kristiansen	540	Vedutvisning 2016
U	09.sep	ØSF	Grethe Kolstadbråten	540	Vedutvisning 2016
U	12.sep	ØSF	Nybakk/Furulund/ Renna	354.3	Spørsmål om plassering av mobilmast på dyrkingsfelt ved Juvikåsen.
U	12.sep	ØSF	Torstein T. Røyne	f.610	Registrering av status for stølen til Røyne 14/1 på Røynestølen.
I	21.sep	Langsua NPS	ØSF	411.4	Disp. om motorisert uttransport av felt elg.
U	22.sep	ØSF	NFS	perm	Seterforskrift - gjennomgang av status på støler.
K	23.sep	Statskog SF	Landbruksdirektoratet	335.1	Oversendelse av klagesak.
U	27.sep	ØSF	Statskog SF/Oppland fylkeskommune	f.411	Søknad om påbygg på fjøs. Støl 411 til Skattebo 42/1 i Kristensonlægeret
U	27.sep	ØSF	Statskog SF/Oppland fylkeskommune	f.522	Søknad om riving av uthus og oppsetting av skåle/eldhus. Støl 522 til Bråten 47/5 på Lie.
U	28.sep	ØSF	NFS	0,0	Regulering av bruk som ikke er bassert på allmenningsrett
U	30.sep	ØSF	Oppland fylkeskommune	f.402	Søknad om å sette opp nytt sel. Støl 402 til Nereng 51/6 på Skåltjednstølen.
U	30.sep	ØSF	Statskog SF	f.402	Søknad om å sette opp nytt sel. Støl 402 til Nereng 51/6 på Skåltjednstølen.
I	02.okt	Håvard Hermundstad	ØSF	366	Søknad om å plassere brakke på S. Trollåsen
K	04.okt	Statskog SF	Inger Blokhus	hf.250	Bortfall av vilkår i kontrakt - Grøndalen 45/15.
U	10.okt	ØSF	Håvard Hermundstad	366	Tillatelse til å plassere brakke på S. Trollåsen.
U	10.okt	ØSF	Pål Øverland	540	Vedutvisning 2017
U	11.okt	ØSF	Ørjan Gamst	540	Vedutvisning 2017
K	11.okt	Statskog SF	Jan Ove Bredesen	631	Underskrift på dokument om tillatelse til å ha bygninger på støl.
K	12.okt	Statskog SF	Nils Ola Hegge	f.613	Tillatelse til ny vegadkomst til støl på Vassklepp.

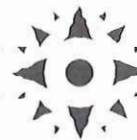
REFERATSAKER TIL FJELLSTYREMØTE 31. oktober 2016

U = Utg. brev
I = Inng. brev
K = Kopi
A = Annet

Forkortelser:

ØSF= Øystre Slidre fjellstyre
NFS= Norges Fjellstyresamband / DN= Direktoratet for naturforvaltning
KLP=Kommunal Landpensjonskasse
Langsua NPS= Langsua Nasjonalparkstyre

	DATO	AVSENDER	MOTTAKER	ARK.NR.	INNHold
K	17.okt	DNT Oslo og omegn	Statskog SF	433.1	Varsel om revaring og merking av ruter i fjellet sommeren 2017
U	18.okt	ØSF	Statskog SF	142,0	Budsjett for refusjonsberettiget arbeid i fjellstyret 2017
I	20.okt	Landbruksdirektoratet	ØSF	335.1	Foreløpig svar - sak om utvising av beiteareal på Robølstølen
U	31.okt	ØSF	Statsallmeningsutvalget	0,0	Informasjon om utleie av tamreindrift
U	31.okt	ØSF	NFS	0,0	Innspill til møte i statsallmeningsutvalget

MØTEBOK

SAK NR: 32/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: støl 522

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingvang

SIGN: _____

R. Gran

Utskrift til:

Statskog SF
Arvid Kolstadbråten
Oppland fylkeskommune, kulturarvenheten
Øystre Slidre kommune

Støl 53/1/522 til Bråten gnr 47/5 på Lie. Søknad om riving av uthus og oppsetting av nytt skåle/eldhus.

Saksdokumenter:

- Søknad av 23.6.2016 og brev av 12.8. og 23.9.2016 fra Kolstadbråten til fjellstyre
- Brev fra fjellstyre til Kolstadbråten, 29.7. og 12.9.2016
- Uttale av 18.10.2016 fra Statskog
- Uttale av 4.10.2016 fra Oppland fylkeskommune

Saksopplysninger

Arvid Kolstadbråten har søkt fjellstyret om å rive eksisterende uthus, og føre opp nytt, litt større uthus/eldhus.

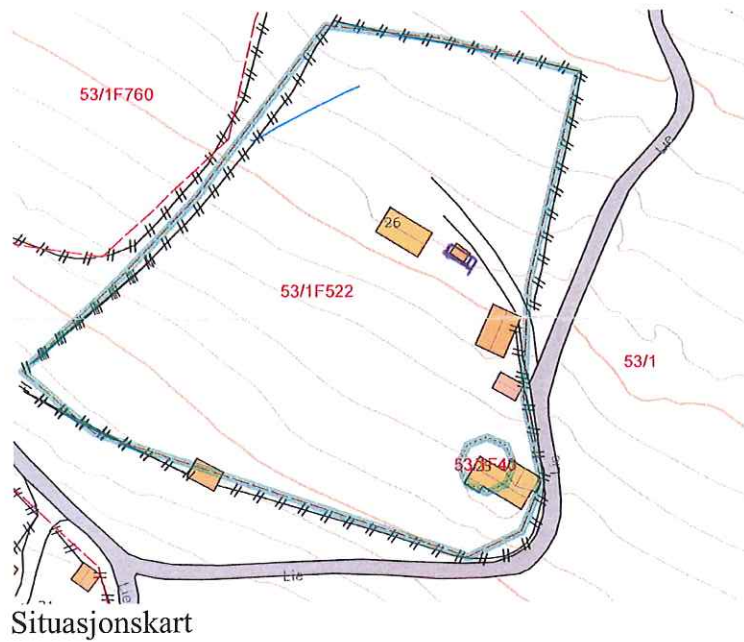
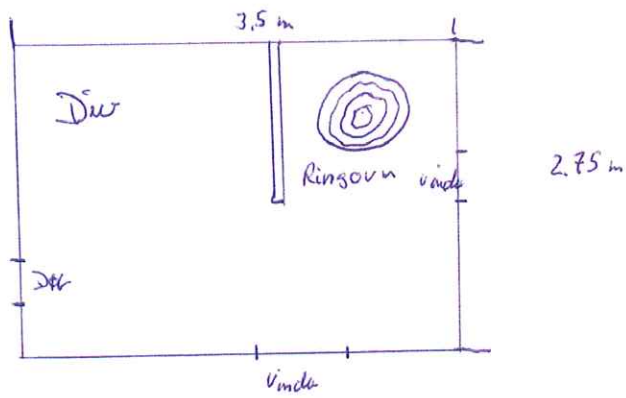
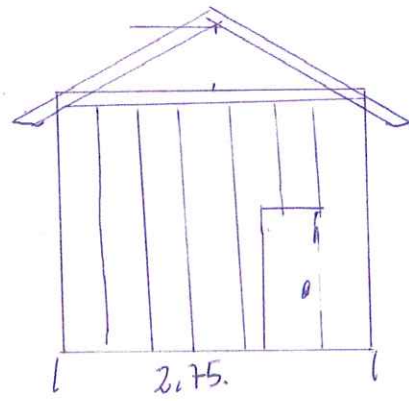
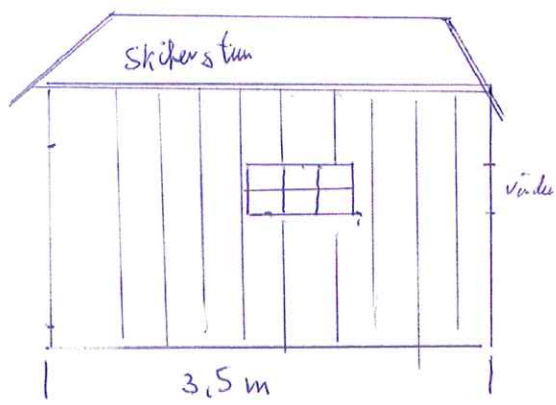
Før fjellstyret kunne behandle saken, ble Kolstadbråten tilskrevet og bedt om dokumentasjon for at stølen var i bruk i sammenheng med drift av gården Bråten 47/5. Arvid Kolstadbråten opplyser at driften på Bråten gnr. 47/5 omfatter salg av rundballer heime og på stølen, det legges ved kvitteringer for salg. Drifta er lite omfattende og det søkes ikke om produksjonstilskudd. Administrasjonen har konkludert med at stølen er i bruk jf krav i seterforskriften. Det legges opp til at saken skal behandles etter § 10 i forskrift om støl og tilleggsjord m.m. i statsallmenning.

I følge seterregisteret utgjør bebyggelse på stølen:

- Sel 54 m²
- Fjøs 48 m²
- Uthus/skåle 7 m²
- Løe 23 m²

Bygget som er omsøkt revet har ikke pipe og er registrert som et vanlig uthus/skåle på 7 m². Det søkes å settes opp som skåle/eldhus på 9,6m².

Innsendte tegninger og situasjonskart

Situasjonskart

Oversiktsbilder av bebyggelsen

Lovanvendelse

Fjellstyret avgjør søknader om bygging på støl med hjemmel i ”Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning”:

§ 10. Søknad om å setje opp, utvide og endre hus

Etter søknad som fjellstyret avgjer, kan seterbrukaren setje opp, utvide og endre hus for ei rasjonell utnytting av utvist seter. Fjellstyret skal ta stilling til kva slag og kor mange hus som trengst, deira storleik og standard eller anna, og kan setje vilkår for oppføring, utviding og endring av hus.

Fjellstyret skal leggje saka fram for Statskog SF til fråsegn før fjellstyret gjer vedtak etter dette leddet. Om fjellstyret vil krevje at hus eller anlegg som alt står, skal rivast, må fjellstyret leggje saka fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn før fjellstyret gjer vedtak. Det same gjeld ved nybygg og endring eller utviding av hus på seter, der dette vil påverke eksisterande kulturmiljø.

Endra ved forskrift 26 aug 2009 nr. 1120 (i kraft 1 sep 2009).

Statskog SF uttaler:

Statskog har ingen motforestillinger til at stølsbruker kan rive det gamle uthuset og sette opp et nytt på samme sted. Vi forutsetter at formålet med bruken er som tidligere, et uthus. Ut fra drifta på stølen ser vi ikke at det er behov for eldhus som innebærer ildsted og pipe. Men et uthus vil det være behov for og vi tilrår fjellstyret å gi tillatelse til det

Oppland fylkeskommune uttaler:

Ut fra oversendt materiale er det vanskelig å vurdere om eksisterende bygning er i vesentlig dårlig tilstand. Kulturarvenheten anbefaler derfor at man vurderer om bygningen kan istandsettes og tilpasses ønsket bruk. Det fremkommer videre ikke av oversendt materiale bygningens betydning for seterdriften. Dersom det er slik at bygningen er viktig for driften og en istandsetting ikke er forenlig med denne, vil ikke Kulturarvenheten motsette seg omsøkte tiltak. Det forutsettes da at møneretning blir tilsvarende som for selet og at høyden er avstemt i forhold til omkringliggende bebyggelse og terreng. Videre må materialbruk, fargebruk og uttrykk tilpasses eksisterende bebyggelse og omkringliggende omgivelser.

Vurdering:

Stølen til Bråten gnr 47/5 er i bruk. Bruken består av slått og salg av fôr fra gården og stølen. Dette er dokumentert med vedlagt kvittering for salg av rundball i perioden 2014-2016. Kolstadbråten opplyser at han har dyrket stølsjorden for 2 år siden.

Eksisterende uthus på 7 m² har ikke synlig ildsted med pipe, og er ikke registrert som eldhus/kokehus. Men som et uthus/skåle. Bruken av stølen tilsier ikke at det er behov for eldhus/kokehus i

sammenheng med driften. Det er i følge forskriften § 10, behovet i forhold til driften på stølen, som fjellstyret skal legge til grunn for en eventuell byggetillatelse.

Kolstadbråten opplyser i sin første søknad at uthuset er svært dårlig, og er i ferd med å råtne og står på jordbakke. Det følger ingen begrunnelse for at uthuset skal gjenoppbygges som eldhus, og at dette er viktig i forhold til driften av stølen. En ser derfor ingen grunn til at dette bør godkjennes, sett i lys av dagens drift.

Statskog går inn for at stølsbruker får rive og sette opp et nytt uthus. De uttaler videre at driften på stølen ikke tilsier at det er behov for eldhus med ildsted og pipe.

Kulturarvenheten i fylkeskommunen anbefaler at eksisterende bygg kan istandsettes. De uttaler videre at de ikke vil motsette seg omsøkte tiltak hvis bygningen er viktig for driften og en istandsetting ikke er forenlig med denne. Videre forutsettes det at møneretning blir tilsvarende som for selet og at høyden er avstemt i forhold til omkringliggende bebyggelse og terreng. Videre må materialbruk, fargebruk og uttrykk tilpasses eksisterende bebyggelse og omkringliggende omgivelser.

Fjellstyret skal vurdere søknaden i forhold driftsomfanget på stølen. I den sammenheng er det lite som tyder på at det er behov for mer bebyggelse på stølen. Fjellstyret har sett på bygget som er i dårlig forfatning og kledningen står nede i jordbakken. Det bør kunne akseptere at uthuset erstattes med nytt uthus. Imidlertid bør det ikke godkjennes at det settes inn ildsted med pipe i uthuset.

Forslag til vedtak:

Med hjemmel i forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning § 10, godkjenner fjellstyret at Arvid Kolstadbråten får rive eksisterende uthus på 7 m², og gjenoppbygge nytt uthus på inntil 10 m², med samme plassering som eksisterende. Uthuset skal ikke isoleres eller innredes for beboelse. Det skal ikke settes inn ildsted eller pipe. Eksisterende uthus skal rives før det nye bygges.

Fjellstyret viser til forutsetningene for uttalen fra oppland fylkeskommune, og at denne legges til grunn når bygget settes opp.

Vedtak:

Med hjemmel i forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning § 10, godkjenner fjellstyret at Arvid Kolstadbråten får rive eksisterende uthus på 7 m², og gjenoppbygge nytt uthus på inntil 10 m², med samme plassering som eksisterende. Uthuset skal ikke isoleres eller innredes for beboelse. Det skal ikke settes inn ildsted eller pipe. Eksisterende uthus skal rives før det nye bygges.

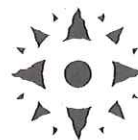
Fjellstyret viser til forutsetningene for uttalen fra oppland fylkeskommune, og at denne legges til grunn når bygget settes opp.

Enstemmig.

***

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 10 i forskrift om seter og tilleggsjord i statsallmenning. Etter § 10 i fjelloven tar fjellstyrevedtaket til å gjelde 4 uker etter at det er gitt melding om vedtaket. Byggetillatelsen er ikke gyldig før kommunen har godkjent søknaden. Dersom bygginga ikke er starta opp innen 3 år faller tillatelsen bort.

MØTEBOK

SAK NR: 33/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: støl 411

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingvang

SIGN: _____

R. Gran

Utskrift til:
Statskog SF
Tor Skattebo
Oppland fylkeskommune, kulturarvenheten
Øystre Slidre kommune

Støl 53/1/411 til Skattebo gnr 42/1 i Kristensonlægeret. Tor Skattebo. Søknad om påbygg på fjøs

Saksdokumenter:

- Søknad av 12.8.2016 med vedlegg fra Tor Skattebo til fjellstyre
- Brev av 27.9.2016 fra fjellstyre til Statskog og Oppland fylkeskommune
- Uttale av 28.9.2016 fra Statskog SF
- Uttale av 3.10.2016 fra Oppland fylkeskommune

Saksopplysninger

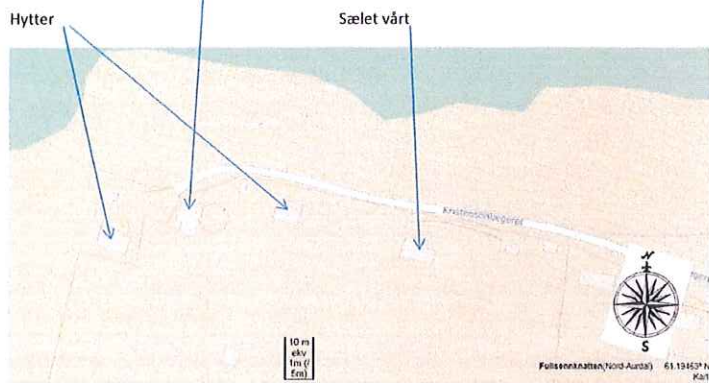
Tor Skattebo søker om å utvide mjølkerommet med 2 meter i bredde, dvs tilbygg på 12 m². Søknaden begrunnes med innsetting av rørmjølkinganlegg. I tillegg varsles det om at det skal settes opp en liten kraftførsilo ved fjøset, for å lette arbeidet med kraftfôr.

Garden Skattebo gnr. 42/1 driver i dag med mjølkedrift, og ligger på stølen med besetningen om sommeren. Stølen er i bruk og saken skal behandles etter § 10 i forskrift om støl og tilleggsjord m.m. i statsallmenning.

I følge seterregisteret utgjør bebyggelse på stølen:

- Sel 75 m²
- Fjøs 75 m²
- Uthus/skåle 11 m²
- Løe 32 m²

Oversiktskart
Fjøset vårt som er tenkt påbygd

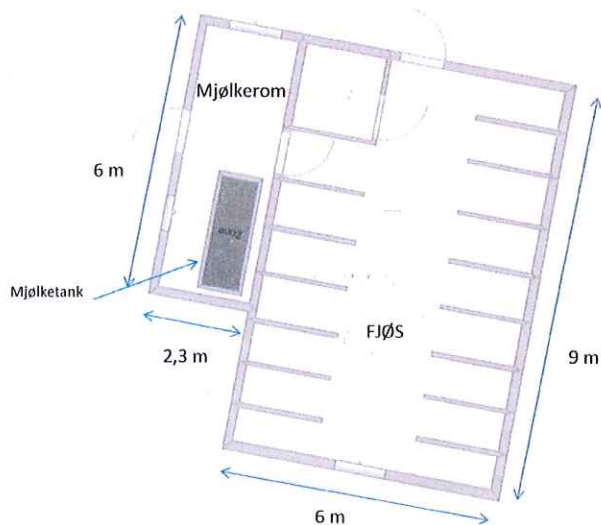

Tenkt forlenging/utviding av mjølkerom er nedanfor merka med blått

Kristensnølægret 3. – Grunnriss eksisterande fjøs.

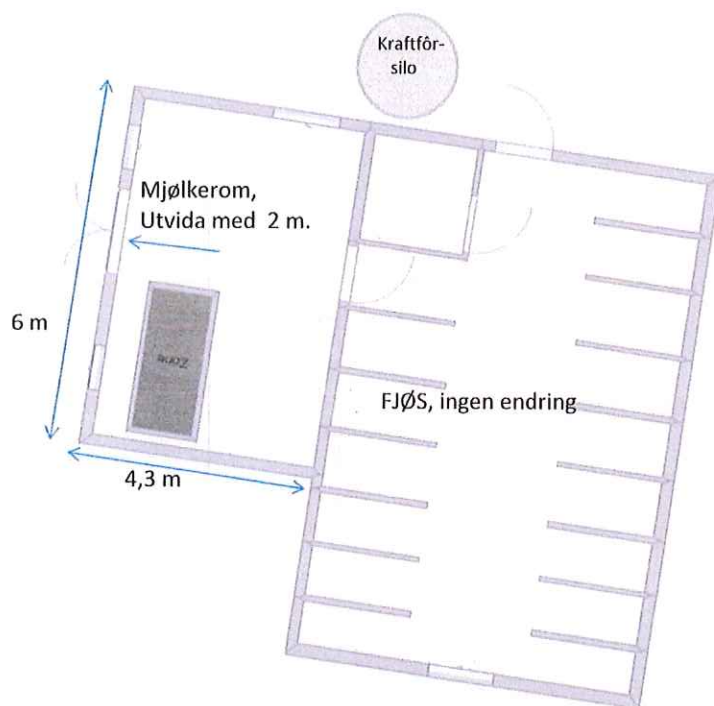
NB! Oppgjette mål er innvendige mål.

Grunnriss etter påbygging.

Mjølkerommet er planlagt forlenga/utvida med ca. 2.0 meter, for å få plass til rørmjølkinganlegg, samt muligheit for større mjølk tank. Mjølkerommet har i dag berre plass til spannmjølkingststyr i tillegg til mjølk tank, vasstank og anna mjølkeutstyr. Me ynskjer også å sette opp ein liten kraftførsilo på utsida av vegg for å lette arbeidet. I dag står kraftfôret lagra i storekkar på same plass som kraftførsiloen er innteikna.

Dagens fjøs, bilde tatt frå nord.

Bilde tatt frå vest. Mjølkerommet er tenkt utvida i denne retninga.

Lovanvendelse

Fjellstyret avgjør søknader om bygging på støl med hjemmel i ”Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning”:

§ 10. Søknad om å setje opp, utvide og endre hus

Etter søknad som fjellstyret avgjer, kan seterbrukaren setje opp, utvide og endre hus for ei rasjonell utnytting av utvist seter. Fjellstyret skal ta stilling til kva slag og kor mange hus som trengst, deira storleik og standard eller anna, og kan setje vilkår for oppføring, utviding og endring av hus. Fjellstyret skal leggje saka fram for Statskog SF til fråsegn før fjellstyret gjer vedtak etter dette leddet. Om fjellstyret vil krevje at hus eller anlegg som alt står, skal rivast, må fjellstyret leggje saka fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn før fjellstyret gjer vedtak. Det same gjeld ved nybygg og endring eller utviding av hus på seter, der dette vil påverke eksisterande kulturmiljø.

Statskog SF uttaler:

Statskog er positive til at stølsbruker får bygge på fjøset og tilrår fjellstyret å godta søknaden.

Oppland fylkeskommune uttaler:

Kulturarvenheten vil ikke motsette seg omsøkte tiltak med utvidelse av fjøs for innsetting av rørmjølkingensanlegg, men ber om at man påser at dette ikke kommer i konflikt med eiendomsgrenser og restriksjonsområde i kommuneplanens arealdel. Når det gjelder kraftførsilo fremkommer det ikke av oversendelsen om denne omfattes av søknaden og behandlingen av saken. Det forutsettes at denne plasseres på en hensiktsmessig måte som ikke er til forringelse av seterområdet. Videre forutsettes det at tilbygget oppføres med tilsvarende materialbruk, formspråk, fargebruk, høyder og takform som eksisterende bygning

Vurdering:

I følge forskriften § 10, skal fjellstyret vurdere en byggetillatelse i forhold til driften på stølen.

Stølen til Skattebo gnr. 42/1 er i bruk med mjølkedrift. I søknaden dokumenteres det behov for å utvide mjølkerommet og sette opp kraftførsilo.

Statskog SF tilrår søknaden. Det samme gjør Oppland fylkeskommune, kulturarvenheten, som forutsetter at tilbygget oppføres med tilsvarende materialbruk, formspråk, fargebruk, høyder og takform som eksisterende bygning.

Forslag til vedtak:

Med hjemmel i forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning § 10, godkjenner fjellstyret at Tor Skattebo får tillatelse til å sette opp tilbygg til fjøset på stølen som omsøkt. Det gis også tillatelse til å sette opp en liten kraftførsilo med plassering som vist i vedlagt søknad.

Vedrørende utforming av tilbygget viser fjellstyret til forutsetningene fra Oppland fylkeskommune, og at dette legges til grunn under byggingen.

Behandling av saken:

Tor Skattebo deltok ikke under behandlingen av saken.

Vedtak:

Med hjemmel i forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning § 10, godkjenner fjellstyret at Tor Skattebo får tillatelse til å sette opp tilbygg til fjøset på stølen som omsøkt. Det gis også tillatelse til å sette opp en liten kraftførsilo med plassering som vist i vedlagt søknad.

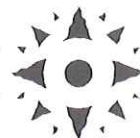
Vedrørende utforming av tilbygget viser fjellstyret til forutsetningene fra Oppland fylkeskommune, og at dette legges til grunn under byggingen.

Enstemmig.

***

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 10 i forskrift om seter og tilleggsjord i statsallmenning. Etter § 10 i fjelloven tar fjellstyrevedtaket til å gjelde 4 uker etter at det er gitt melding om vedtaket. Byggetillatelsen er ikke gyldig før kommunen har godkjent søknaden. Dersom bygginga ikke er starta opp innen 3 år faller tillatelsen bort.

SAK NR: 34/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: 354.3

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingvang

SIGN: _____

R. Gran

Utskrift til:
Statskog SF

Telia Norge. Søknad om å sette opp mobilmast.

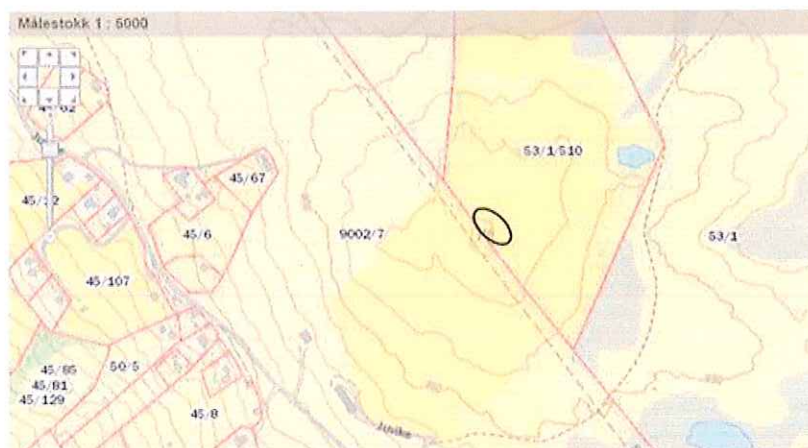
Saksdokumenter:

- Søknad (e-post) av 19.8.2016 fra Technogarden AS til Statskog SF
- E-post av 26.8.2016 fra Statskog til fjellstyret
- Brev av 12.9.2016 fra fjellstyret til rettighetshavere på dyrkingsfelt 53/1/510
- Brev mottatt 30.9.2016 med uttale fra rettighetshavere.

Saksopplysninger

Technogarden AS søker på vegne av Telia Norge (tidligere Netcom) om å få sette opp telemast nær grensa mellom statsallmenningen og Juviken sameige. Formålet er utbygging av infrastruktur for mobildekning i Norge. Anlegget består av ei 25 meter høy gittermast med tilhørende utstyrshytte på 6 m², og er plassert på statsallmenningens del av dyrkingsfelt F 0544/53/1/510.

Tiltaket er grunndisponering som behandles etter § 12 i fjelloven. Statskog avgjør saken etter at fjellstyret har gitt uttale.

Fjellstyret har tilskrevet rettighetshaverne av dyrkingsfeltet og bedt om uttale. Fjellstyret har mottatt følgende uttale: "...Vi ynskjer ikkje mast her både pga dyra som går her og beiter og det blir skjemmande i naturen. Håper det kan vurderast andre alternativer for plassering av ei så høg mast".

Vurdering:

Av hensyn til beiteinteressene må omsøkte gittermast plasseres et annet sted enn omsøkt. I tillegg til konflikt med beitebruk, vil mastens plassering være skjemmende i landskapet. Det er i dette tilfellet en klar konflikt mellom miljøhensyn og nyttefunksjon for mobilbruken i området. Ved plassering av masten bør en søke å finne skogdekte høydedrag i området. Da kan en oppnå god dekning, samtidig som det i mindre grad vil være i konflikt med beiteinteresser. Plassering i kortvokst fjellskog vil også ta hensyn til naturmiljøet da masten blir mindre eksponert.

Fjellstyret er hverken kjent med innholdet i Telia Norge sin konsesjon, eller rammeavtalen mellom Telia Norge og Statskog SF. For å unngå flere slike master i området må det stilles krav om at en slik mast må kunne nyttes av flere mobilselskap.

Forslag til uttale:

Fjellstyret går ikke inn for at Telia Norge får sette opp telemast slik som omsøkt. Dette begrunnes med at det er en klar konflikt med beitebruken i området, ved at masten er plassert inne på et dyrkingsfelt i statsallmenningen.

Fjellstyret anbefaler at det både av hensyn til de bruksberettigede og miljøhensyn søkes etter å finne et område der masten kan plasseres på et høydedrag i et skogdekt område.

Det må stilles krav om at en slik mast kan benyttes av flere mobilselskap.

Fjellstyret uttaler:

Fjellstyret går ikke inn for at Telia Norge får sette opp telemast slik som omsøkt. Dette begrunnes med at det er en klar konflikt med landbruksinteressene i området, ved at masten er plassert inne på et fulldyrka dyrkingsfelt i statsallmenningen.

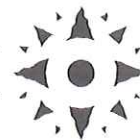
Fjellstyret er positive til at det settes opp mobilmast og anbefaler at det både av hensyn til de bruksberettigede og miljøhensyn søkes etter å finne et område der masten kan plasseres på et høydedrag i et skogdekt område.

Det er ønskelig at en slik mast kan benyttes av flere mobilselskap.

Enstemmig.

MØTEBOK

ØYSTRE SLIDRE FJELLSTYRE

SAK NR: 35/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: støl 520

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingyang

SIGN: _____

R. Gran

Utskrift til:
Statskog SF
Kjell Trandokken

Støl 53/1/520 til Haugen gnr 46/41 på Lie. Søknad om nyanlegg av vei til stølen.

Saksdokumenter:

- Søknad av 8.9.2016 fra Kjell Trandokken
- E-post av 28.9.2016 fra Statskog SF til fjellstyret
- Sak lagt til offentlig ettersyn

Saksopplysninger

Kjell Trandokken skriver følgende i sin søknad:

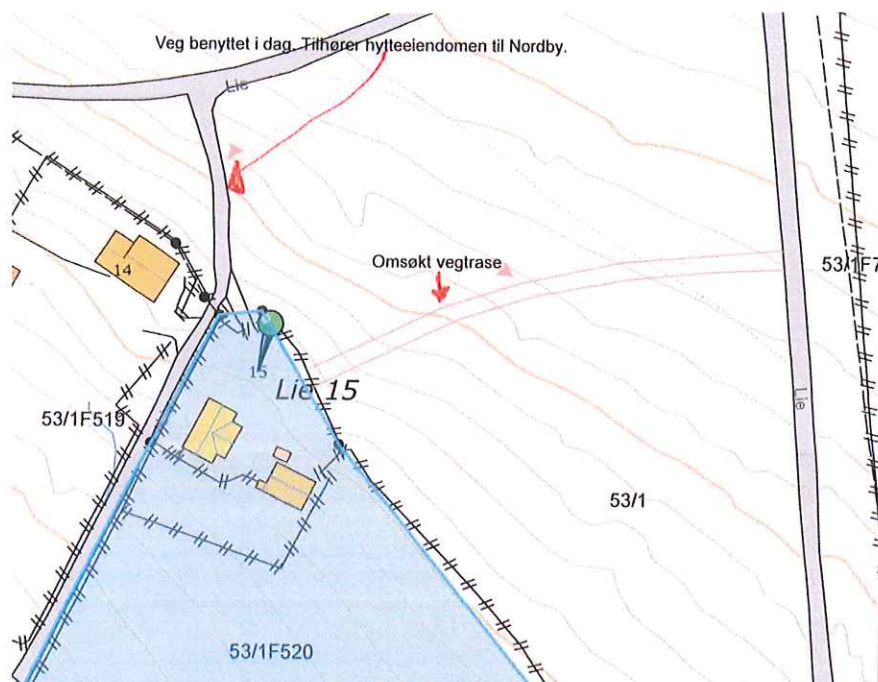
"Jeg eier og driver ovennevnte støl med melkeproduksjon. Jeg foredler all melk selv, og har salg av produkter direkte fra stølen. I den forbindelse oppstår det et problem i forhold til adkomstvegen som egentlig tilhører hytteeiendommen Nordby (Lie nr 16). Min støl har fra gammelt av hatt adkomstveg gjennom tunet til Lie 14, men det var i gammel tid da det ikke var mye trafikk, og ikke alle tun var gjerda inn. Nå i dag er det ikke aktuelt å gjenoppta denne vegtraseen.

Veldig mange av mine kunder velger å kjøre litt ned i innkjøringen for så å stoppe der, dette fører til at Nordby blir inne- eller utestengt i en periode. Dette fører selvfølgelig til en del irritasjon fra Nordby. Selv om jeg prøver å varsle alle kunder om problemet så kommer det stadig nye besøkende som ikke tenker seg om.

Et annet moment er at denne nedkjøringen er veldig bratt og ofte litt vanskelig å bruke når jeg skal kjøre inn dyretransport og ikke minst når jeg skal plassere mitt mobile melkerom. Det kan også bli aktuelt å levere melk til Tine og da vil en melkebil måtte rygge ned den smale og bratte innkjøringen. På bakgrunn av dette søker jeg om å legge om min veitrase som vist på vedlagte kartutsnitt."

Søknad om ny veg inn til stølen er en grunndisponering og skal behandles etter § 12 i fjelloven. Statskog avgjør saken etter at fjellstyret har gitt uttale.

Fjellstyret har lagt saken til offentlig ettersyn. Det er ikke kommet merknader til denne saken.

Vurdering:

Stølsdrifta til Trandokken, med foredling og salg av mjølkeprodukter direkte fra stølen krever god vei til stølen for transport og kunder. Dagens løsning som beskrevet i søknaden er lite holdbar på sikt.

Saken er lagt til ettersyn, og det er ikke kommet inn merknader på dette tiltaket. Søknaden bør innvilges. Vegen bør legges slik at den blir minst mulig eksponert i terrenget.

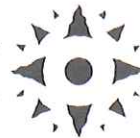
Forslag til uttale:

Fjellstyret tilrår Statskog SF å gi tillatelse til at Kjell Trandokken kan lage vei inn til stølen som omsøkt. Vegen bør legges i terrenget på en måte der den blir lite eksponert.

Fjellstyret uttaler:

Fjellstyret tilrår Statskog SF å gi tillatelse til at Kjell Trandokken kan lage vei inn til stølen som omsøkt. Vegen bør legges i terrenget på en måte der den blir lite eksponert.

Enstemmig.

MØTEBOK

SAK NR: 36/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: støl 520

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingvang

SIGN:

Utskrift til:

Statskog SF
Kjell Trandokken
Grethe Hoviosen og Elin Hovi/Bjørn Gunhildgard
Arne Trandokken

Støl 53/1/520 til Haugen gnr 46/41 på Lie. Søknad om restaurering og inngjerding av gammel vannkilde.

Saksdokumenter:

- Søknad av 27.9.2016 fra Kjell Trandokken
- E-post av 28.9.2016 fra Statskog SF til fjellstyret
- Sak lagt til offentlig ettersyn
- Merknad av 15.10.2016 fra

Saksopplysninger

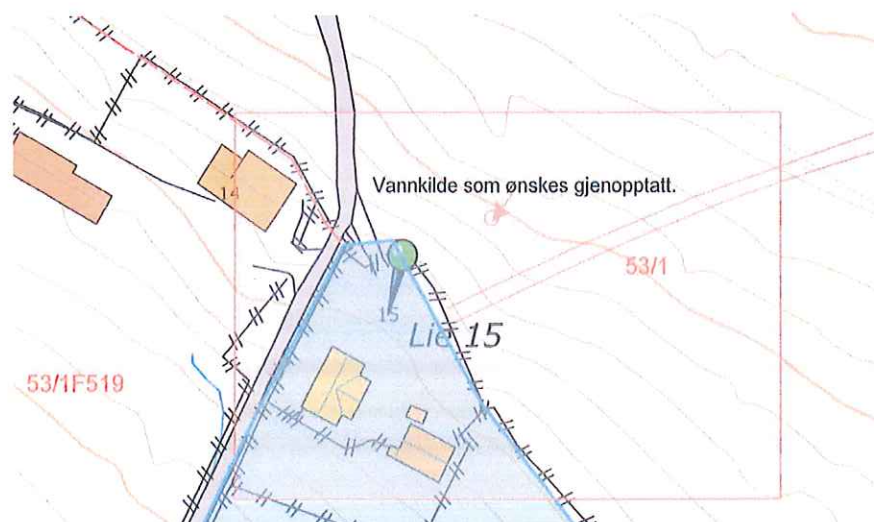
Kjell Trandokken skriver i sin søknad:

Hei og takk for informativ prat i går. Jeg belyste mitt behov for rent vann til min støl på Lie i Øystre Slidre. Jeg er melkeprodusent med egenforedling av melk, jeg har derfor ekstra behov for rent vann da jeg produserer av upasteurisert melk.

Jeg får i dag vann fra en brønn som tilhører Arne Trandokken og en del hyttenaboer. Denne brønnen er i sin tid gravd rett ovenfor den brønnen som en gang ble anlagt av eierne av min støl. Dette går for så vidt greit men vannkvaliteten er for dårlig og det betyr at jeg må koke alt vann til vask i min produksjon. (mye arbeid og kostnad). Min nabo Arne T og hyttenaboene har nå boret etter vann, og vannet fra denne brønnen bruker han kun til drikkekar til dyrene. Arne Trandokken er derfor ikke interessert i å gjøre noe med denne brønnen.

Det jeg nå ønsker er å grave opp den brønnen som tidligere har vært benyttet til min støl, og sikre denne mot overflatevann med tilstrekkelig inngjerding.

Jeg legger ved kartskisse der brønnen er merket av. Brønnen til Arne Trandokken ligger ca to meter ovenfor min. Jeg nevnte også behovet for annen innkjøring på stølen min, og jeg legger også ved den søknaden som jeg har sendt Fjellstyre i Øystre Slidre

Søknad om restaurering og inngjerding av vannkilde er en grunndisponering og skal behandles etter § 12 i fjelloven. Statskog avgjør saken etter at fjellstyret har gitt uttale.

Fjellstyret har lagt saken til offentlig ettersyn. Det er kommet inn merknad/kommentar fra Elin Hovi/Bjørn Gunhildgard og Grethe K. Hoviosen.

De har ingen merknader til søknaden fra Kjell Trandokken. Men tar opp spørsmål om det fra samme vannkilde kan legges vann til deres støler; Hoviosen 53/1/523 og Hovi/Gunhildgard 53/1/516. De begrunner dette med at de ikke har vann til sine støler i forbindelse med at de brukes av beitedyr. De ber vurdert om at opprustning av vannkilden Kjell Trandokken anlegger, kan dimensjoneres slik at også deres støler kan ta denne i bruk. De ber også om vurdering av aktuell trase for vannledning til de to stølene.

Vurdering

Trandokken dokumenterer gjennom sin driftsmåte på stølen, at han har behov for reint vann i produksjonen. Fjellstyret bør tilrå Statskog å gi tillatelse til både restaurering og inngjerding av vannkilden som omsøkt.

Når det gjelder henvendelsen fra Hoviosen og Hovi/Gunhildgard, så er ikke dette noen innsigelse i forhold til Kjell Trandokkens prosjekt, men innspill om det er mulig at de også kan kople seg på samme vannkilde.

Påkopling av vann fra samme kilde bør være mulig, hvis det er kapasitet. Dette har ikke fjellstyret kunnskap om. Det er opplyst i søknaden fra Trandokken at også nabostøl 53/1/519, Arne Trandokken benytter vann til sine dyr fra samme kilde.

Dersom Hoviosen og Hovi/Gunhildgard sammen med Kjell Trandokken og Arne Trandokken vurderer vannkilden som god nok for alle, også i tørre somre, så bør den kunne brukes av flere. Men dette bør ikke forsinke Trandokkens vannprosjekt, da han har behov for sikker vannkilde til produksjonen neste sesong. Forutsatt at det er nok og sikkert vann bør de to stølene, 516 og 523 kunne kople seg på denne brønnen i ettertid. Det kan være mulig å føre vannledning ovenfor støl 53/1/519. Hvis det ikke er tilfredstillende fall må ledningen krysse stølsjorden til 519. Som fjellstyret tidligere har uttalt er det positivt at flest mulig samarbeider om en vannkilde. Men dette er også avhengig av at det er enighet blant brukerne.

Forslag til uttale:

Det er ikke kommet inn innsigelser mot omsøkte vannprosjekt til Støl 53/1/520. Fjellstyret tilrår Statskog å gi Kjell Trandokken tillatelse til å restaurere og gjerde inn omsøkte vannkilde.

Om flere skal kople seg på denne brønnen, vil kreve at det er enighet om dette blant brukerne på Lie. Dette blir i så fall en ny sak.

Behandling under møte.

Saksbehandler har vært på befaring på stedet og foreslår følgende tillegg i uttalelsen:

For å sikre vannkilden mot forurensning bør gjerdet settes ca 10-12 meter ovenfor brønnen med en avskjerende grunn grøft innenfor gjerdet for å avlede overflate vann. Gjerdet bør settes i god avstand fra vannkilden med en avstand på ca 5 meter nedenfor og 5 meter til hver side for vannkilden.

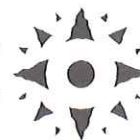
Fjellstyret uttaler:

Det er ikke kommet inn innsigelser mot omsøkte vannprosjekt til Støl 53/1/520. Fjellstyret tilrår Statskog å gi Kjell Trandokken tillatelse til å restaurere og gjerde inn omsøkte vannkilde.

For å sikre vannkilden mot forurensning bør gjerdet settes ca 10-12 meter ovenfor brønnen med en avskjerende grunn grøft innenfor gjerdet for å avlede overflatevann. Gjerdet bør settes i god avstand fra vannkilden med en avstand på ca 5 meter nedenfor og 5 meter til hver side for vannkilden.

Om flere skal kople seg på denne brønnen, vil kreve at det er enighet om dette blant brukerne på Lie. Dette blir i så fall en ny sak.

Enstemmig.

SAK NR: 37/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: støl 520

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingvang

SIGN: _____

Utskrift til:
Statskog SF
Kjell Trandokken
Øystre Slidre kommune

Støl 53/1/520 til Haugen gnr 46/41 på Lie. Søknad om VA-anlegg.

Saksdokumenter:

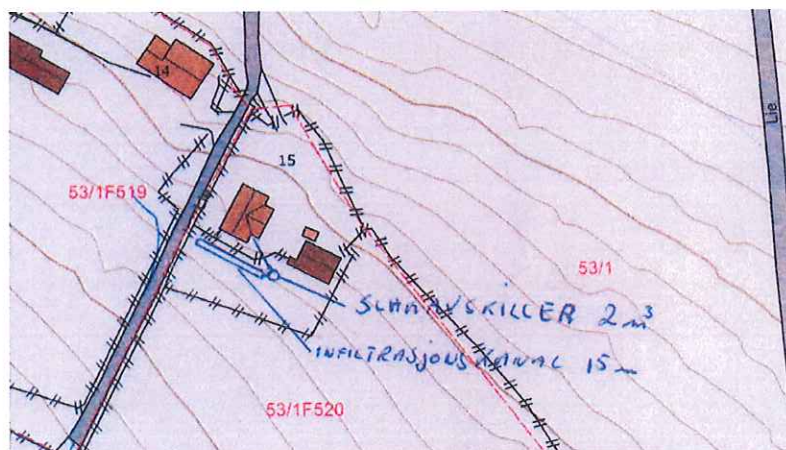
- E-post av 10.10. og 19.10.2016 fra Statskog til fjellstyret
- Uttale av 21.10.2016 fra Statskog til fjellstyret

Saksopplysninger

Norvald Trandokken søker på vegne av Kjell Trandokken, om å anlegge infiltrasjonsanlegg med slamavskiller innenfor stølsvollen til støl 53/1/520 på Lie.

Statskog har bedt fjellstyret om uttale i saken. Anlegget ligger i sin helhet inne på stølsvollen, og må regnes som en rettighet til en støl som er i drift med produksjon av mjølk. Saksbehandler har tatt kontakt med Statskog om dette og fått aksept for at saken behandles av fjellstyret. Dette betyr at Statskog gir uttale mens fjellstyret fatter vedtak.

Dette er første sak der det søkes om VA-anlegg på en støl i statsallmenningen. Dette har sammenheng med at det forventes/er planlagt, at det legges strøm inn i stølsgrenda Lie.

Trandokkens driftopplegg omfatter foredling og salg av mjølkeprodukter direkte fra stølen. Produksjonslokalet er ei transportabel brakke, som flyttes ut av allmenningen etter driftssesongen. Det er ikke tegnet inn avløpsledning fra brakka, som står inntil fjøset.

Etter e-postutveksling mellom Statskog og saksbehandler er det enighet om at slike saker på støl i bruk kan behandles etter § 10 i seterforskriften.

Statskog gir følgende uttale:

”Vi viser til korrespondanse i saken om søknad om VA-anlegg på støl til stølsbruker Kjell Trandokken på Lie i Øystre Slidre statsallmenning.

Statskog anser dette som en sak som skal behandles etter seterforskriften § 10, *der fjellstyret skal avgjøre om en stølsbruker kan sette opp, utvide og endre hus for en rasjonell utnytting av utvist støl. ... Statskog skal gi uttale før fjellstyret fatter vedtak.*

Dette er et anlegg som plasseres innenfor stølsparsellen og som følger rettigheten knyttet til stølen og dens bruk. Forutsatt at det fra kommunens side blir gitt tillatelse i henhold til plan- og bygningsloven og forurensingsloven, har vi ikke motforestillinger til tiltaket.

På bakgrunn av ovenstående tilrår vi fjellstyret å gi tillatelse til VA-anlegg på stølen til stølsbruker Kjell Trandokken.”

Vurdering

Denne søknaden må ses i sammenheng med to andre saker fjellstyret skal gi uttale til Statskog i samme møte: Søknad om restaurering og inngjerding av vannkilde, og nyanlegg av vei inn til stølen.

Søknaden om VA-anlegg på stølen er en konsekvens av at det legges strøm inn til Lie som første stølsgrend med strøm i allmenningen. Dette vil nok føre til at flere støler også ønsker å lage VA-anlegg. Slike anlegg må i så fall både omfatte avløp fra produksjonslokaler og fra husholdningen i selet. Dvs. at avløp fra produksjonen også må kreves koplet på avløpsanlegget.

Fjellstyret har fått aksept fra Statskog, for at dette er en rettighet som fjellstyret avgjør etter uttale fra Statskog. Et avløpsanlegg er en forlengelse av driftsopplegget på stølen, og er fjellstyrets ansvarsområde så lenge anlegget ligger innenfor stølsummålingen.

Dette er nye tiltak som tidligere ikke har vært behandlet av fjellstyret, og som ikke omtales i lov/forskrift. Imidlertid er det naturlig å forankre slike vedtak i forskriftens § 10.

Omsøkte anlegg skal i tillegg behandles av kommunen etter Plan- og bygningsloven.

Forslag til vedtak:

Fjellstyret godkjenner at Kjell Trandokken får lage avløps- og infiltrasjonsanlegg på støl gnr 53/1/520 på Lie. Det forutsettes at avløp fra produksjonslokalet, også koples til avløpsanlegget i driftssesongen.

Vedtak:

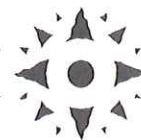
Med hjemmel i forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning § 10 godkjenner fjellstyret at Kjell Trandokken får lage avløps- og infiltrasjonsanlegg på støl gnr 53/1/520 på Lie. Det forutsettes at avløp fra produksjonslokalet, også koples til avløpsanlegget i driftssesongen.

Tiltaket kan ikke iverksettes før Øystre Slidre kommune har behandlet saken etter plan- og bygningsloven.

Enstemmig.

***

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

MØTEBOK

SAK NR: 38/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: Støl 402

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingvang

SIGN:

Utskrift til:
Statskog SF
Kjell Ove Nereng
Øystre Slidre kommune

Støl 53-1-402 til Nereng gnr 51/6 på Skåltjednstølen. Søknad om å bygge nytt sel på stølen.

Saksdokumenter:

- Søknad av 4.8.2016 vedlagt tegninger og situasjonskart
- Brev av 30.9.2016 fra Fjellstyret til Statskog og Oppland fylkeskommune
- Uttale av 4.10.2016 fra Oppland fylkeskommune
- Uttale av 21.10.2016 fra Statskog SF

Saksopplysninger

Garden Nereng gnr. 51/6 driver i dag med mjølkedrift, og ligger på stølen med besetningen om sommeren. Stølen er i bruk og saken skal behandles etter § 10 i forskrift om støl og tilleggsjord m.m. i statsallmenning.

I følge seterregisteret utgjør bebyggelse på stølen:

- Sel 43 m²
- Fjøs I 155 m²
- Fjøs II 43 m²
- Løe 20 m²
- Anna 4 m²

Nereng søker om å bygge nytt sel med brutto areal 92 m². Dette begrunnes med at det gamle selet er lite og i dårlig forfatning. Det er lafta og trekkfullt. I tillegg står det på dårlig grunn slik at grunnmuren sklir ut. Nereng har uttalt at han vil benytte stående tømmermannspanel som kledning. Tegningene er justert noe i samråd med administrasjonen. Omsøkte plassering ligger utenfor grensene for godkjent stølsvoll, men innenfor eksisterende inngjerding.

På forespørsel fra saksbehandler, bekrefter Nereng at det gamle selet skal tas ned etter at det nye er bygd ferdig. De vil bruke gamleselet under byggingen.

Oppland Fylkeskommune og Statskog SF har fått saken til uttale.

Oppland fylkeskommune, kulturarvenheten uttaler bl.a.:

Ut fra oversendt materiale er det vanskelig å vurdere om bygningen er i vesentlig dårlig tilstand da fotografiene som er oversendt er fra 2003. Kulturarvenheten anbefaler at man vurderer om eksisterende sel kan istandsettes og tilpasses ønsket bruk, eventuelt med en utvidelse eller anneks som

sikrer, og ivaretar ønsket bruk. Dersom det er slik at bygningens tilstand ikke er forenlig med istandsetting vil ikke Kulturarvenheten motsette seg omsøkte tiltak. Ut fra oversendt materiale vil nytt sel bli vesentlig større enn eksisterende sel, og Kulturarvenheten ber om at man vurderer omgivelsenes og eksisterende bebyggelses tålegrense i forhold til nytt sels størrelse. Videre må man også i forlengelsen av dette vurdere om ny plassering er hensiktsmessig, og at denne ikke er til forringelse for omgivelsene og eksisterende tundannelse. Det forutsettes videre at bygningen plasseres slik at grunnmurens synlighet over terreng, bygningens høyde og byggets møneretning harmonerer med terrenget og tunet. Videre må materialbruk, fargebruk, uttrykk og fasadekomposisjon tilpasses eksisterende bebyggelse, og omkringliggende omgivelser.

Statskog uttaler bl.a.:

Statskog ser det som svært positivt av det drives tradisjonell stølsvirksomhet og forstår behovet for nytt sel. Ønsket plassering av det nye selet er utenfor stølen og selet vil bli liggende rett inntil et råk. Vi er skeptiske til at stølen må utvides for at selet eventuelt blir plassert der, i tillegg til at det blir liggende noe tett inntil råket/stien. Det kan være behov for å finne annen plassering. Dersom fjellstyret allikevel aksepterer ønsket plassering vil det være behov for å flytte matrikkelgrensa slik at selet blir liggende innenfor stølens avgrensing. En eventuell kostnad ved dette må belastes stølsbruker.

På bakgrunn av ovenstående tilrår vi fjellstyret å gi tillatelse til å bygge nytt sel, og at det gamle skal fjernes når det nye er tatt i bruk, slik også Nereng beskriver i tilleggsopplysninger datert 29. september.

Vurdering:

Stølen til Nereng er i bruk. Behovet for omsøkt nybygging av sel er godt dokumentert. Selets areal er innenfor det fjellstyret har godkjent i sammenlignbare saker på støler med aktiv mjølke drift.

Plassering av nybygget er begrunnet med at dagens sel står på dårlig grunn med mye vann. Omsøkt plassering er vurdert som mer egnet. Omsøkte sel er plassert utenfor opprinnelig støl utvisning. Imidlertid er det innenfor inngjerdet område. En regner med at gjerdene ble justert i forbindelse med at Nereng fikk utvist det frilagte stølsjordanet til nabostølen, i 1997. Utvidelsen er ikke omsøkt. Plassering av det nye selet slik det er søkt om, må derfor medføre at det søkes om, og innvilges utvidelse av stølsvollen.

Fylkeskommunens kulturarvenhet anbefaler at det vurderes om eksisterende sel kan settes i stand, evt utvidelse eller anneks. Men motsetter seg ikke riving. Videre mener kulturarvenheten at omsøkte sel er stort og ber om at stølens tålegrense for byggets størrelse vurderes. Kulturarvenheten setter en del forutsetninger for sin uttale vedrørende plassering, grunnmurs synlighet over terreng, bygningens høyde og møneretning. Og at fargebruk, fasadekomposisjon tilpasses eksisterende bebyggelse og omgivelser.

Nereng søker om å få bygge nytt sel, og plassere dette på ei antatt tørrere tomt. Dersom det hadde vært aktuelt å beholde eksisterende sel, slik fylkeskommunen ber vurdert, burde dette vært omsøkt. En antar at Nereng har vurdert dette alternativet. Fjellstyret kan overprøve Nerengs behov for et nytt sel, og kreve at eksisterende sel bygges på, i stedet for nybygg. Imidlertid bruker fjellstyret å ta hensyn til søkers begrunnelse når det er behov for nybygg. I dette tilfellet er behovet godt dokumentert. Det er også helt i tråd med fjellstyrets praksis når det bygges nytt sel, å kreve at det gamle fjernes, hvis det ikke er heftet spesielle verneinteresser til bygget.

Fjellstyret bør imidlertid ta hensyn til de forutsetninger kulturarvenheten setter for sin uttale; plassering, høyde, mulige dominans i stølsmiljøet, møneretning, fargebruk m.m.

Statskog er positive til søknaden, men påpeker at omsøkt plassering av det nye selet ligger utenfor stølsmålingen. De er skeptisk til å utvide stølsarealet, og påpeker at det nye selet blir liggende inntil

et råk. Statskog mener det bør vurderes en annen plassering. Dersom fjellstyret aksepterer søknaden mener Statskog at matrikkelgrensen bør endres. Kostnader med dette belastes stølsbruker.

Saksbehandler har vært på stedet og mener det bør vurderes å godkjenne omsøkte plassering, da det sannsynligvis er bedre byggegrunn der. Imidlertid fordrer dette en utvidelse av stølsarealet for støl 402. Dette må igjennom en egen søknadsprosess.

Det nye selet er stort og kan med omsøkt plassering bli dominerende i stølsgrenda. Videre er det plassert i et område som krever en formell utvidelse av stølsvollen. Det er mulig fjellstyret, sammen med søker og eventuelt Statskog, bør befare stølen før en vedtar endelig plassering av selet. I så fall bør saken utsettes.

Hvis dette ikke er aktuelt bør fjellstyret godkjenne søknaden, med krav om at eksisterende sel tas ned når det nye er ferdig. I tillegg må det settes krav om at det tas hensyn til de forutsetninger som kulturarvenheten setter i sin uttale.

Forslag til vedtak:

Med hjemmel i forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning § 10, godkjenner fjellstyret at Kjell Ove Nereng får bygge nytt sel på Skåltjednstølen som omsøkt. Det er et krav at gamle selet skal tas ned etter at nybygget er ferdig.

Fjellstyret viser til uttalen fra Oppland fylkeskommune, og at denne legges til grunn når bygget planlegges og settes opp.

Behandling av saken:

Eventuell godkjenning av byggesøknaden forutsetter at det innvilges en utvidelse av stølsarealet med hjemmel i seterforskriften § 20. Det var enighet om at behandling av en slik utvidelse delegeres til daglig leder.

Vedtak:

Med hjemmel i forskrift om seter og tilleggsjord med mer i statsallmenning § 10, godkjenner fjellstyret at Kjell Ove Nereng får bygge nytt sel på Skåltjednstølen som omsøkt. Det er et krav at gamle selet skal tas ned etter at nybygget er ferdig.

Fjellstyrets godkjenning forutsetter at stølsarealet utvides. Videre saksbehandling og vedtak om dette delegeres til daglig leder.

Fjellstyret viser til uttalen fra Oppland fylkeskommune, og at denne legges til grunn når bygget planlegges og settes opp.

Enstemmig.

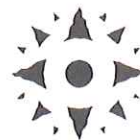
***

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 10 i forskrift om seter og tilleggsjord i statsallmenning. Etter § 10 i fjelloven tar fjellstyrevedtaket til å gjelde 4 uker etter at det er gitt melding om vedtaket. Byggetillatelsen er ikke gyldig før kommunen har godkjent søknaden. Dersom bygginga ikke er starta opp innen 3 år faller tillatelsen bort.

MØTEBOK

ØYSTRE SLIDRE FJELLSTYRE

SAK NR: 39/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: støl 610

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingyang

SIGN: _____

Utskrift til:
Statskog SF
Torstein T. Røyne

Støl 53/1/610 på Røynestølen, til Røyne gnr 14/1. Vurdering av bruk i forhold til § 22 i fjelloven.

Saksdokumenter:

- Diverse e-postkorrespondanse mellom Torstein T. Røyne og saksbehandler
- Brev fra fjellstyret til Torstein T. Robøle 12.9.2016 med orientering om regelverk og varsel om frilegging av stølen

Saksopplysninger:

Under stølsregistreringen i 2000/2001 opplyste Torstein T. Røyne at stølen sist var i bruk i sammenheng med drift på Røyne gnr 14/1, i 1990. I forbindelse med skifte av tak på selet søker Røyne 20. juni i år til fjellstyret, om å forlenge taket over en uthusdel på ene gavlveggen. Dette er en søknad som må behandles etter, og ha hjemmel i seterforskriften. Egne opplysninger fra Røyne konkluderte med at stølen har vært ute av bruk i sammenheng med drift på Røyne gnr 14/1 siden 1990. Fjellstyret må derfor gjøre et frifallsvedtak av denne stølen, før byggesaken kan behandles.

Administrasjonen har skrevet brev til Røyne der det ble informert om fjellovens regler om når en støl kan regnes for å være i bruk, om frilegging og alternativer for hva som skjer med stølen etter at den er lagt i det fri.

Det ble satt frist med å komme med tilbakemelding. Fjellstyret har ikke mottatt svar innen fristen. Røyne har i e-post som fulgte søknaden beskrevet bruk av stølen som om den er i bruk. Imidlertid er dette en bruk som skjer fra en nabostøl.

Gården Røyne gnr. 14/1 er registrert med følgende areal i matrikkelen:

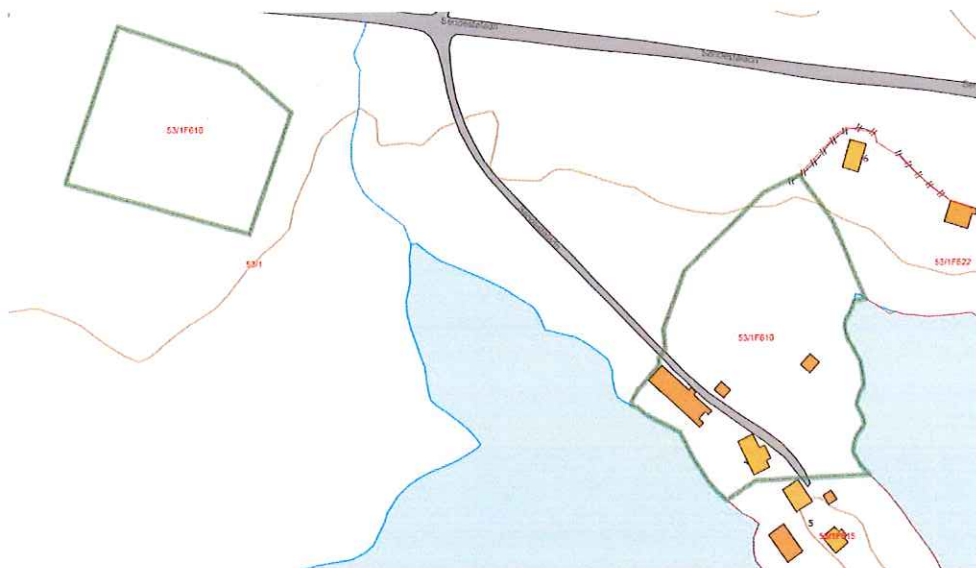
- Totalt areal 2105 da. Av dette 72 da fulldyrka jord og 15 da innmarksbeite.

Det er ikke jordbruksdrift på gården i dag.

Under stølsregistreringen i 2001 ble bebyggelsen på stølen målt til følgende areal:

- Sel 64 m² inkludert en uthusdel på ca 9 m²
- Fjøs 124 m²
- Løe 13 m²
- Kokehus 9 m²

Stølsjorden som bebyggelsen står på er 5,7 da er inngjerdet og brukes under drift av nabostøl. I tillegg er det matrikkelført et jorde på 5 da som ikke er inngjerdet, vest for stølen.

Kart som viser støl 53/1/610, Røyne stølen.

Bilde av bebyggelsen tatt 2003.

Byggesøknaden tas opp til behandling etter at saken om frilegging, er avgjort. Etter eventuelt frifall er det Statskog som avgjør slike søknader etter uttale fra fjellstyre.

Lovgrunnlag og behandling av saken jf regler om frilegging.

Støl i statsallmenning er en bruksrett som er knytta til et gårdsbruk og jordbruksdrifta på den gården stølen tilhører. Reglene for bruken av stølen er regulert av fjellovens § 22 og forskrift om seter og tilleggsgjord m. m. i statsallmenning (stølsforskriften) § 9.

Fjelloven § 22:

"Rett til oppteken seter med setervoll og tilliggjande kulturbeite fell bort:

- 1. Ved oppgjeving utan atterhald.
- 2. Når setra i eit samanhengande tidsrom av 20 år ikkje har vore i bruk som seter..."

Stølsforskriften § 9: Når seter skal reknast for å vere i bruk.

"Blir setervollen hausta, anten til eige bruk eller for sal, eller gjerda inn og nytta til beite som ein del av den jordbruksmessige drifta på eigedommen som setra ligg til, vil setra vere « i bruk » i høve til § 22 i fjellova."

Etter et eventuelt frifallsvedtak skal fjellstyret ta stilling til hva som skal skje med stølsbebyggelsen. Dette reguleres av stølsforskriften §§ 12-15. Kort oppsummert skal fjellstyret ta stilling til følgende etter et frifallsvedtak;

- Om stølen skal vises ut til andre med bruksrett, der husa overføres til ny eier eller fjernes, eller
- tilrå at Statskog SF inngår med stølsbruker, en avtale med varighet inntil 10 år om gangen, om at han kan få ha husa stående uten vederlag. Retten tilhører gården og kan ikke skilles fra denne.

Saksbehandlingen vedrørende frilegging bør normalt skje i to trinn, men dette bør vurderes i hver sak:

1. Fjellstyret legger stølen i det fri. I de fleste saker vil det samtidig tas beslutning der fjellstyret anbefaler at Statskog gir stølsbrukeren tillatelse til å ha husa på stølen stående uten avgift.
2. I neste omgang vil fjellstyret avgjøre hva som skal skje med stølsjorde. Om dette skal lyses ledig for andre med behov for beite eller legges ut i det fri.

Begge trinn er enkeltvedtak jf forvaltningsloven.

Vurdering:

Under stølsregistreringen i 2001 opplyste Torstein Røyne at stølen sist var i bruk i forbindelse med gårdsdrifta på Røyne i 1990. I e-post opplyser Røyne til fjellstyret at han avsluttet sitt sauehold pga Tjernobyl-ulykken med påfølgende radioaktivt nedfall. Han fant det mest produktansvarlig å avvikle saueholdet i stedet for å produsere radioaktivt kjøtt og deretter sette dyrene på nedforing i ukevis, noe som medførte ekstra arbeid og utgifter. Han skriver videre; *"De som formulerte Fjellogen, hadde neppe forutsett en slik situasjon, og jeg mener derfor at det burde være rimelig at frifallsfristen på 20 år utsettes til det blir noenlunde normale Bq-verdier igjen i planter og sopp som dyrene spiser."*

Dette synspunkt kan ikke føre til at fjellstyret overprøver de klare bestemmelsene i fjellogen. Etter 1986 var det svært utfordrende tid for beitebruken i Øystre Slidre, som fikk en stor del av det radioaktive nedfallet i Norge. Det var imidlertid svært viktig for både landbruksnæring og kulturlandskap at beitebruken med omfattende dugnad og tiltak, ble opprettholdt.

En må i denne saken konkludere med at stølen til Røyne ikke har vært i bruk på mer enn 20 år, og er falt i det fri jf § 22 i fjellogen.

Fjellstyret avgjør hva som videre skal skje med stølsbebyggelse og stølsjordene:

I lignende saker har det ikke vært vanlig å lyse stølen ledig for andre med bruksrett. Fjellstyret har i alle sakene valgt løsningen der en anbefaler at Statskog oppretter avgiftsfri avtale/erklæring med stølsbruker om at denne får ha stølsbusa stående jf § 13 i stølsforskriften. Dette er en god løsning som bevarer bygningene som landbruksbygg, samtidig som huseierne kan benytte bebyggelsen selv eller leie ut til andre.

Stølsjorde på 5,7 da er i dag i bruk av stølsnabo. Saksbehandler er kjent med at denne brukeren er interessert i å utvide sitt stølsjorde. Dette må i så fall gjennomføres i en søknadsprosess, som kan settes i gang etter at et eventuelt vedtak om frilegging er gjeldende. Jordet vest for stølen har vært uten gjerde og ute av bruk i lang tid.

Forslag til vedtak:

Stølen til Røyne gnr 14/1 på Røynestølen har ikke vært i bruk på mer enn 20 år i sammenheng med jordbruksdrift på gården. Med denne begrunnelsen er støl 53/1/610 falt i det fri jf § 22 i fjellogen.

Fjellstyret vil anbefale at Statskog gir stølsbrukeren tillatelse til å ha husa på stølen stående uten avgift for 10 år om gangen, jf § 13 i stølsforskriften. Denne retten skal knyttes til eiendommen og kan ikke skilles fra den.

Stølsjordet legges i det fri, og kan omsøkes utvist i forbindelse med driften på nabostølen.

Vedtak:

Stølen til Røyne gnr 14/1 på Røyne stølen har ikke vært i bruk på mer enn 20 år i sammenheng med jordbruksdrift på gården. Med denne begrunnelsen er støl 53/1/610 falt i det fri jf § 22 i fjelloven.

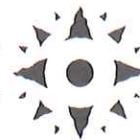
Fjellstyret vil anbefale at Statskog gir stølsbrukeren tillatelse til å ha husa på stølen stående uten avgift for 10 år om gangen, jf § 13 i stølsforskriften. Denne retten skal knyttes til eiendommen og kan ikke skilles fra den.

Stølsjordet legges i det fri, og kan omsøkes utvist i forbindelse med driften på nabostølen.

Enstemmig.

***

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

MØTEBOK

SAK NR: 40/2016
SAKSBEHANDLER: Reidar Gran
Arkivnr.: støl 483

MØTEDATO: 31.10.2016
MØTESTED: Tingvang

SIGN:

Utskrift til:
Statskog SF
Bård Brusveen

Støl 53/1/483 på Sørre Trollåsen til Prestrud gnr 43/3. Søknad om riving/nybygg av sel og oppsetting av skåle.

Saksdokumenter:

- E-post fra Bård Brusveen av 23.8. og 24.10.2016 m/vedlegg om bygging på stølen
- Fjellstyresak 10/2016 om frilegging av stølen

Saksopplysninger:

Vedtak i fjellstyresak 10/2016:

Stølen til Prestrud gnr. 43/3 på Sørre Trollåsen har ikke vært i bruk på mer enn 20 år i sammenheng med jordbruksdrift på gården. Med denne begrunnelsen er støl 53/1/483 falt i det fri jf § 22 i fjelloven.

Fjellstyret vil ta stilling til bebyggelsen på stølen og stølsjordet etter en har vært på befaring på barmark.

Vedtak i fjellstyresak 20/2016:

Tidligere stølsjorde til Prestrud gnr 43/3 på Sørre Trollåsen legges åpen for fri beiting. Vedtaket er gjort med hjemmel i Seterforskriften § 12.

Om gjerdet:

Gjerdet rundt stølsjordet eies av stølseier som pålegges å fjerne dette senest innen 1. oktober 2016.

Om løa og uthuset:

- Både løa på stølsjordet og uthuset på andre siden av vegen, kreves revet innen 1.10.2017. Det kan søkes om å settes opp uthus m/do, fortrinnsvis der fjøset sto.

Fjellstyrets krav om riving av gjerde og bebyggelse er gjennomført.

Brusveen søker nå om å rive eksisterende sel, gjenreise nytt sel i samme størrelse, og bygge ny skåle/do. Om gjennomføring skriver han bl.a:

Det er tenkt å sette opp ny grunnmur i betong, som er forblendet med skiferpanel. Taket vil bli tekket med den gamle dråpe skiferen som ligger på taket i dag. Muren vil i så måte passe bra sammen med taket, og hele bygget vil gli godt inn i terrenget. Høyden på muren må naturligvis tilpasses terrenget. Jeg regner med å fylle opp med overskuddsmasse etter gravearbeid som følger med prosjektet, slik at den synlige muren neppe vil bli høyere enn den er i dag.

Det vil bli brukt tømmermanns panel på utsiden, lik den som er på sœlet i dag.

Søknaden fra Brusveen omfatter følgende:

- Riving av eksisterende sel på 45,4 m²
- Oppsetting av uthus m/do på 6 m²
- Sette opp et gjerde mellom sel og uthus pga. høg mur

Under stølsregistreringen i 2000 ble selet målt til 45,4. Omsøkt sel har i følge tegninger samme areal. Eneste forskjell er at inngangspartiet er flyttet fra midtstilt til ene enden av gavlveggen.

Lovgrunnlag og behandling av saken jf stølsforskriften § 15.

Nybygging og ombygging av hus på seter som er fallen i det fri.

"Statskog SF tek etter samråd med fjellstyret avgjerd med omsyn til løyve til nybygging/ombygging o.l.

Før Statskog SF tek avgjerd skal saka leggjast fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn."

Vanligvis vil det være Statskog som får inn en slik søknad, som sendes fjellstyret for uttale. I denne saken er det naturlig at fjellstyret tar initiativ og gir en uttale til Statskog, som i følge departementets kommentar til forskriften, avgjør søknaden etter først å ha innhentet uttale fra kulturmyndighetene. Etter at byggesøknaden eventuelt er godkjent av Statskog må den behandles av kommunen etter plan- og bygningsloven.

Vurdering:

Denne saken må ses i sammenheng med andre byggesaker på frilagte støler. Fjellstyret har tidligere behandlet noen slike saker, og må i framtida regne med, at det kommer flere søknader om bygging på støler med samme status, ettersom antall frilagte støler etter hvert vil øke.

All bebyggelse på støler skal skje ut ifra det behovet som er i sammenheng med jordbruksdrifta på den gården som stølen tilhører. Frilagte støler er fortsatt å regne som landbruksbebyggelse, men er ikke lenger en del av landbruksdrifta på garden og vil gjennom avtale få strenge begrensninger for endring av bebyggelsen. Det er viktig at disse sakene behandles etter de samme prinsippene, slik at forskjellsbehandling unngås.

Fjellstyret har i hovedtrekk brukt følgende grunnlag for sin behandling av slike saker:

- Støler som legges i det fri og som får erklæring på stølsbebyggelsen, vil i mange tilfeller ha gammel og dårlig vedlikeholdt bebyggelse.
- Fjellstyret mener det er viktig at hus med erklæring/avtale, som andre stølshus, er i så god stand at de kan brukes. I noen tilfeller bør det derfor gis tillatelse til utskifting av hus som brukes til beboelse.
- Fjellstyret har gått inn for at søkeren får tillatelse til å gjennomføre riving av hus og erstatte dette med nybygg, på vilkår av at følgende kriterier legges til grunn:
  - En eventuell ombygging/nybygging må ikke medføre at bebyggelsen endrer sitt opprinnelige stølspreg, og dermed skiller seg ut fra annen bebyggelse i området
  - Det må foretas en faglig vurdering om behovet for ombygging/nybygging.
  - Ny bebyggelse må ha samme areal og utforming, samme høyde og takvinkel som det gamle huset. Mens panel, takteking, dør og glas må utføres i samsvar med tradisjon i støslaget der stølen ligger.

Fjellstyret har anbefalt Brusveen å søke om oppsetting av uthus, der fjøset tidligere sto. Søknaden er i samsvar med dette.

Forslag til uttale:

Støler som legges i det fri og som får erklæring på stølsbebyggelsen, vil i mange tilfeller ha gammel og dårlig vedlikeholdt bebyggelse. Fjellstyret mener det er viktig at hus med avgiftsfri erklæring/avtale, som andre stølshus, er i så god stand at de kan brukes. I noen tilfeller bør det derfor gis tillatelse til utskifting av hus som brukes til beboelse.

Fjellstyret går inn for at Bård Brusveen får tillatelse til å gjennomføre riving av selet, og erstatte dette med nybygg, på vilkår av at følgende kriterier legges til grunn:

- En eventuell ombygging/nybygging må ikke medføre at bebyggelsen endrer sitt opprinnelige stølspreg, og dermed skiller seg ut fra annen bebyggelse i området.
- Det må foretas en faglig vurdering om behovet for ombygging/nybygging.
- Ny bebyggelse må ha samme areal, samme høyde og takvinkel som det gamle huset. Mens panel, taktekking, dør og glas må utføres i samsvar med tradisjon i stølslaget der stølen ligger.

Fjellstyret går inn for at Brusveen får tillatelse til å sette opp uthus som omsøkt, og sette opp et gjerde mellom selet og uthuset.

Saken oversendes Statskog SF som behandler og avgjør søknaden jf § 15 i seterforskriften.

Fjellstyret uttaler:

Støler som legges i det fri og som får erklæring på stølsbebyggelsen, vil i mange tilfeller ha gammel og dårlig vedlikeholdt bebyggelse. Fjellstyret mener det er viktig at hus med avgiftsfri erklæring/avtale, som andre stølshus, er i så god stand at de kan brukes. I noen tilfeller bør det derfor gis tillatelse til utskifting av hus som brukes til beboelse.

Fjellstyret går inn for at Bård Brusveen får tillatelse til å gjennomføre riving av selet, og erstatte dette med nybygg, på vilkår av at følgende kriterier legges til grunn:

- En eventuell ombygging/nybygging må ikke medføre at bebyggelsen endrer sitt opprinnelige stølspreg, og dermed skiller seg ut fra annen bebyggelse i området.
- Det må foretas en faglig vurdering om behovet for ombygging/nybygging.
- Ny bebyggelse må ha samme areal, samme høyde og takvinkel som det gamle huset. Mens panel, taktekking, dør og glas må utføres i samsvar med tradisjon i stølslaget der stølen ligger.

Fjellstyret går inn for at Brusveen får tillatelse til å sette opp uthus som omsøkt, og sette opp et gjerde mellom selet og uthuset.

Saken oversendes Statskog SF som behandler og avgjør søknaden jf § 15 i seterforskriften.

Enstemmig.